

WIDENER

HN TDU5 V

www.libtool.com.cn

Scan 9474.65.110

www.libtool.com.cn

**Harvard College
Library**

**FROM THE FUND IN MEMORY OF
Henry Wadsworth Longfellow**

BEQUEATHED BY HIS DAUGHTER

Alice M. Longfellow

MDCCCXXIX

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

ARVID MÖRNE
www.libtool.com.cn
NY TID

BJÖRCK & BÖRJESSON
STOCKHOLM

Recensions etc från
Björck & Beijmans
Förlag

www.libtool.com.cn

ARVID
MÖRNE
NY TID

BJÖRCK & BÖRJESSONS
FÖRLAG
STOCKHOLM

Scan 9474.65.110

HARVARD COLLEGE LIBRARY
LONGFELLOW FUND
Aug 25, 1931

HELSINGFORS
AKTIEBOLAGET LILIUS & HERTZBERG
1903.

INNEHÅLL:

1

Krafvet	3
Demokrater	5
Den röda fanan	8
Fråga	10
Hatet	12
Vår tid	14
Arbetartankar	
Tegelbruksarbetarne:	15
Järnbruksarbetarne:	16
Herrgårdsdrängarne:	17
Typograferna:	18
Alla:	19
Mitt mål	20
En vandringsdag	22
I kupén	26
Poeterna	28
Mitt hat	29

2

Nytt år	33
När båten bygdes	35
Till Elias Lönnrots minne	42
Juninatt	45
Framtidsdröm	47
Världens skönaste land	49

3

Från steppen	53
Venezianskt	55

Svek	57
Högsommarnatt	59
Afsked	61
På plagen	63

4

En skärgårdsdikt	69
I min gungande båt	71
När det lugnar	73
Från Jurmo	
I Septembernatt	75
II Söndagsmorgon	77
Hafspoelin	78

5

En vårnattsdikt	81
En annan vårdikt	83
Ur dagboken	84
Morgon	86
Låt din godhet vara	88
Sång till hasseln	90
Höstmelodi	94
I skuggan	94
Hemfärd	96
Tomma dagar	97
Snart komma åren	98
Söndagseftermiddag	99
Uppgörelse	100
Improvisationer	
I I Schwarzwald, Höchenschwand	102
II På Alpen	103
Två blomsterdiktter	
Vattenranunkel	104
Lysing och valeriana	105
Epilog	106

www.libtool.com.cn

KRAFVET

Den sång, som skapar tiden ny,
skall födas i fabriken
vid hjulets dån och remmens gny,
skall brusa genom sömntyngd by
som vårens flöde, grått af dy
från öfverfyllda diken.

Han skall ej orden rata,
skall hvirfla kring med vågens stoft
och ägga sinnena med doft
från gränd och storstadsgata.

Här diktades i band på band
om frihetsglöd och fosterland,
om vildmarksdjup och insjöstrand
och haf, som vida svalla.

Den sång, som skapar ny vår tid,
en sång till dåd, en sång till strid,
skall stöta klingan, blank och hård
i fördom, värd att falla,
han skall som morgonrodnans bård
bebåda dag för alla.

DEMOKRATER

Vi kallade oss demokrater.
Vi voro ett ungt, ett trotsigt led,
marscherade fram och ropade: Ned
med förtryckande aristokrater!
Men folket, som fostrats af tusenårssed
att buga för kårer och stater,
begrep ej alls våra later.

Så stego vi ändtligt till folket ned
som goda och enkla kamrater.
Men folket, som fostrats af tusenårssed,

det trodde, att världen var vriden på sned,
och bugade ödmjukt sin ryggrad ur led
för befallande aristokrater.

www.libtool.com.cn

Vi kallade oss demokrater.
Men andra kommo, som visste besked.
De sågo i mildhet till folket ned,
men hade respekt för en tusenårssed
och respekt för aristokrater.

De liknade folket vid karten,
som ej ens mognar i tidens höst.
De blefvo nervösa, hvar gång en röst
hofs upp för att raska på farten.

De trodde, att tidningssvärtan
var nog för att sprida det signade ljus
i kalla och trånga och unkna hus
och tala till massornas hjärtan.

De kastade några dukater
till „folkupplysning“ åt gatans son

och mötte vårt jämlikhetskrav med hån
och förde stat som magnater
och kallade sig demokrater.

www.libtool.com.cn

Men ibland de förnimma fjärran från
ett sällsamt och obegripligt då
som ur en mulrande krater.

Det är folket, som glömmer en tusenårssed,
det är stormande massor, som ropa: Ned
med aristokrater och lögn demokrater!

Vi voro ett ungt, ett trotsigt led.

Vi sådde en storm. Ha vi mod att gå med
och *lefva* som demokrater?

DEN RÖDA FANAN

Där komma skaror tågande, där komma många
tusen
ifrån de unkna gränderna, ifrån de kvafva husen,
från nål och prässjärn, syl och städ, från dunkande
maskiner,
från källarhvalf, där aldrig sol igenom gluggen
skiner,
från nattens släp vid tidningskast och bakugnars
glöd,
— där samlas många tusen kring en fana purpur-
röd.

Vårt folk har fordom samlats kring en annan
fanas tecken,
en fana söndertrasad och med lefrad blod i
www.libtool.com.cn vecken.

På tusen slagfält gingo trygt i takt med trummans
pinnar
i Sverges här de gråa och föraktade finnar.
De drevs ut, fast kriget tändt i brand de egna
tjällen,
till kvalfull död på brännhet stepp, till död i snön
bland fjällen,
de visste själfve ej hvarthän och sporde ej, hvarför
ett folk som vårt på fjärran fält kring andras
fanor dör.

Nu smattra inga trummor mer och inga pikar
glimma.

Den röda fanan blåser ut i vårens gryningstimma,
och där hon bärs, en mänskoflod i breda vågor
strömmar,
ty hennes duk en hägring är af folkets egna
drömmar.

Nu strider det sin egen strid. Nu vet det hvarthän
den röda fanan leder mellan vårgröna trän.

FRÅGA

(Efter arbetardemonstrationen)

Vi köpt oss leksaksballonger
i tidens röda färg.
Vi hört under röda fanor
på festtal bland Djurgårdens bärg.

Vi köpt oss röda kravatter
och röda rosor ock.
De doftat vårfin glädje
en stund på arbetarns rock.

Och röda sånger skalla
och eka i kälkborgarns bod.
Fins *en* ibland oss alla,
som vågar sitt röda blod?

HATET

Det äter sig in i sinnenas stål
som i järnet den tårande rosten.
Det kväljer som trashankskosten
och biter som köld genom rockärmens håll.

Det föds ej hos honom, som knyter sin hand
i dag i talarestolen,
det grodde sen hundra år i hans land
hos alla, som stängdes från luften och solen.
Det skriar ur tidernas djup, det är arf
från fäder, som bräcktes bak plog och harf,
som strypte sin längtan till penna och bok

och brukade jorden i herrars ok,
som ville bygga sitt land för sig
och släpades bundna till herrars krig,
som ville höja sitt låga tak
och tala och rösta i egen sak
och pröfva engång sin styrkas mått
och möttes med herrars spott.

Det hat, som är arf från en forngrå tid,
det sporrar, det äggar, det hetsar till strid,
det kyttrar hos lyssnande massor, som stå
kring en talarestrad under majhimmel blå,
det tänds vid de flammande orden,
det blixtrar i ögonens dunkla vrår,
det är domens hämnande gissel, som slår
vår bräckliga stat till jorden.

VÅR TID

Vår tid är hämdens röda tid, då massan ger
tillbaka

de slag, som den i sekler tog emot.

Vår tid är rättens gryningstid, då massan lärt
bevaka

den rätt, som trampats af den rikes fot.

Arbetarn ropar högt på luft. Han kväfs i bak-
gårdsstanken.

Fasaden, som han bygt, han kallar sin.

Vår tid är rättens gryningstid, ty nu den fria
tanken

i alla gamla kåkar blåser in.

ARBETARTANKAR

„Res tanke mot tanke, res ord emot ord,
och segern skall kröna det sanna.“

Topelius.

Tegelbruksarbetarne:

„Vi släpa tegelkärorna i hettan och röken,
och våra hustrur stå i gropens ler,
och våra gossar digna, där de gå efter öken
sommarn lång till lastbryggan ner,
och våra arbetsbröder bära bördorna i dammet
och stupa, när de rest de stolta hus,
där ampelskenet faller öfver soffornas sammet
och fasaderna bada i ljus.

Men teglen ligga hvarf på hvarf och värma och
hägna

de rika i hundra år.

På oss må yrsnön vräka fritt och skurarna rägna
från vinter till tinande vår!“

Järnbruksarbetarne:

„De bo i hvita villor, där sommarsolen silas
genom ekarnas svalkande hvalf.

Här nere det trälas, där uppe det hvilas
och sofs, till dess dagen är half.

Här nere bolmar ångan, så hon ansiktet skållar,
och handen bräns på drypande kran.

Där uppe flyga dagarna, som deras hvita bollar
under spelet på den grönskande plan.

Och mänskorna där uppe segla ut i fina båtar
till svalkan på den stänkande fjärd,
medan vi få arbeta mellan glöd från takets plåtar
och hettan från masugnens härd.

De låta tiden lida under sång och glam i slupen.

De länsa ut till hafs med stuckna skot.

De bada sig rena i de klargröna djupen,
medan tusenden bada i sot.“

Herrgårdsdrängarna:

„Vi rykta deras springare glänsande och fina
och följa med ögat deras ridt,
där de spränga fram och glädjas att se sommar-
solen skina
och skåda fältet grönskande och fritt,
det fält, dit vi vandra till vårt arbetes pina
med tunga och töfvande skridt.

De sitta högt i sadeln och blicka ner på ängden,
där folket går i flockar till sitt släp.
De sitta högt i sadeln och blicka ner på mängden
föraktligt som på gödselstackens skräp.
De sitta högt i sadeln och låta smutsen stänka
på vägarnas barfota folk.
Men lutade mot greparna stå män, som våga
tänka,
och blickar följa dem som sting af dolk.“

Typograferna:

„Vi höllo deras stater i våra svarta händer.
Vi närde dödens frön i våra bröst.
Vi föllo för att tjäna dem, och rundt kring jordens
länder
bars ekot af de mäktiges röst.

Vi voro nattens svarta folk, vi kunde icke tyda
det tryck, som kufvade vår egen ätt.
Vi tjänade de mäktige. Nu vägra vi att lyda
och dånande ropa vi på rätt.“

Alla:

„Vi bruka deras odlings teg och de få skörda
frukten.

De hafva tid att tänka fritt och långt.

De hafva luft att andas i. Vi packas hop i fukten.

Vårt hem är unket och vårt lif är trångt.

De tala om ett fosterland, som kräfva kan tillbaka
den kärlek, som det slösande gaf.

Vi löna ej en kärlek, som vi aldrig fått smaka.

Vår fosterjord är torfvan på vår graf.

De tala om ett frihetsarf ifrån förgångna tider.

Det arvet ha de hållit för sig.

Vi bröto deras skördefält i namnlöst bittra strider
och släpades till slakt i deras krig.

Vårt lif är slit för dagligt bröd, vår strid en strid
om löner,

en hård och oförsonlig kamp mot dem,

en lifslång kamp, som reda skall åt våra söners
söner

i detta land ett lyckligare hem.“

MITT MÅL

Han sjöng sin bedårande sång för de rika,
för dem, som ha villor och slott
och parker, där popplarna skyldra vid vägen
och svandammens vatten är blått,
för dem, hvilka tidigt ur böckerna lärde
ge rytmer och rim deras fastställda värde
mätt efter fädernas mått.

Jag ville jag toge hvart rim ifrån gatan,
hvar rytm ifrån vagnarnas dån
och vände till gränden och bakgården åter

en folkets förlorade son,
och nådde där nere den eviga isen
med sång, som likt lågornas fladder i spisen
kastar sken i den mörkaste vrån.

Jag ville min sång finge lysa i kyffet
som en vildros på fattigmans rock
och ljuda i hamnen, där ångaren lastar,
som hafsskri från måsarnas flock.
Han sjöng om en värld, som har gjorts för de
rika.

Jag ville min sång kunde dånande spika
en spik i dess likkistas lock.

Men jag vet, att mitt famlande diktspråk förgäfves
skall bida förnyelsens år,
att min sång, som på mänskornas läppar har
sväfvat,
skall glömmas från jul och till vår.
Hvad mer — blott de tusen, som smutsen gjort gråa,
de fattiga, trasiga, usla och råa
få bärga en skörd i mitt spår!

EN VANDRINGS DAG

Jag drömde mig högt på en skans
i glans
af frihetskämparnas ära.
Där gingo år och jag såg det fans
en ädlare lager att skära.

Jag vandrar allena i hembygden ut
genom hagar och blommande vallar,
öfver slätten, där råghafvet svallar
kring rödstrukna stugor med hvitmålad knut.
Men mig fröjdar ej solen och syrsornas sång.
Jag ser blott det tunga arbetets gång.

Där stiger ett surr som af flitiga bin
från storängens klirrande slåttermaskin,
från lass efter lass, som på lindorna rullar
med doftande torrhö till ladornas skallar,
från den fagra och brokiga kvinnosvärmen,
som med räfsorna stretar i kvalmet och värmen,
från hviloplatsen på dikesrenen,
där sliten lia gnids hvass mot stenen.

Jag gått mot ett mål, som jag trodde var mitt,
det sträfvar mot sitt,
det folk jag mitt eget kallar.
Det trälade sommardagen lång,
till jorden det slogs under arbetets tvång,
och jag knäpte på lutan en leende sång
om slätter på blommande vallar.

Låt oss slå våra ljugande strängar i kras,
låt oss dräpa hvar fras
om „vårt folk“, som vi varsna i fjärran,
låt oss stiga i daln från vår bildnings höjd
och lära oss känna den man, som går böjd
bakom plogen och skrindan och kärran!

* * *

Jag dröjde om kvällen vid smedjans dörr.
Jag såg väl hundra gånger förr,
hur järnet glödde i tången,
hur vattnet i hinken rykte och sjöd,
hur bälgen pustade ässjan röd,
när lärpojken rörde på stången.

Nu såg jag vid skenet från flammande hård,
hur den väldige smedens barm var tård,
hur armen, som smidde åt bondens sto
af hvitglödgadt stål en blänkande sko,
var bräckt, fast slagen ljungade ned
som nattliga blixtar mot skälfvande städ.
Jag såg med förbittradt sinne,
hur en darrande barnhand i stången höll;
— och gnistorna yrde, när skymningen föll,
som hvita stjärnor där inne.

När hemåt jag gick längs mörknande led,
jag tänkte: Mitt folk är en ryggbräckt smed,
som bröts, förrän dagen var liden.
Dess gråbleka barn ha en barndom ej haft,
det sålde sin glädje, sin framtid, sin kraft
för att hamra i mörkret vid släggornas skaft
kulturens blänkande smiden.

Och jag tänkte: Så visst jag hör folket till,
vill jag börja ånyo mitt lif, jag vill
en plats i dess leder mig söka.
Skall jag följa en fana, som fläktar röd,
må jag lära mig tåla en ässjas glöd,
må jag lära att brottas med kojornas nöd
och min rygg emot jorden kröka!
Skall jag viga mitt lif åt de ringes ätt
i kamp för en länge förtrampad rätt,
må de mäktiges sold jag försaka,
och det doftande vin, som jag för till min läpp,
må jag skjuta ifrån mig och bränna mitt skepp
och gå och ej se mig tillbaka!

Jag drömde mig högt på en skans
i glans
af frihetskämparnas ära.
Nu stiger jag ner till det lägsta som fans
för att tjäna och skåda och lära.

I KUPÉN

Jag satt vid fönstret ensam långa nätter.
Augustinyet gled i svarta skyar.
I mörkret dränktes fält, fabriker, byar,
och drömligt tysta, doftuppfyllda slätter.

Där dröms om kamp, som bräcker järnhård krampa,
med hvilken millioners rätt hålls fången,
där blinkar ur den mörka trädgårdsgången
ett ensamt sken från framtidsdanarns lampa.

Men tåg af rolöst rasslande kupéer
med tusen strimmor korsa Europa,
och varsla dagens äflan, som skall sopa
sin slagg på unga, groende idéer.

Jag känner det: jag blir ej slaggen kvitt.
Men i mitt väsen såg jag glöden glimma,
som kastar framtidstankens röda strimma
i något annat, bättre lif än mitt.

POETERNA

Den sång, som föra vill en stormtids talan,
må flyga nära jorden såsom svalan,
ty nu tar blåsten hugg i kullens gräs.
Från hässjor och till torkning bredda strängar
yr höet kring på skuggomhöljda ängar
och tången flyger öfver skummigt näs.

Nu klänga alla örter fast vid grunden,
som närde dem. Också för oss slår stunden,
då lifvets kamp tar i en lösen form.
Men öfver molnen i förtunnad eter
lustsegla detta tidehvarfs poeter
och blåsa bubblor ut i dådstark storm.

MITT HAT

I

Jag hatar dessa ropande poeter,
som odla omsorgsfullt sin forms
ordrika prosa, stolta meter
och gå med den för friheten till storms.

Jag lyssnat år från år
till deras storm i säfven.
Det är en blix, som aldrig slår,
en upplyft arm, som aldrig knyter näfven.

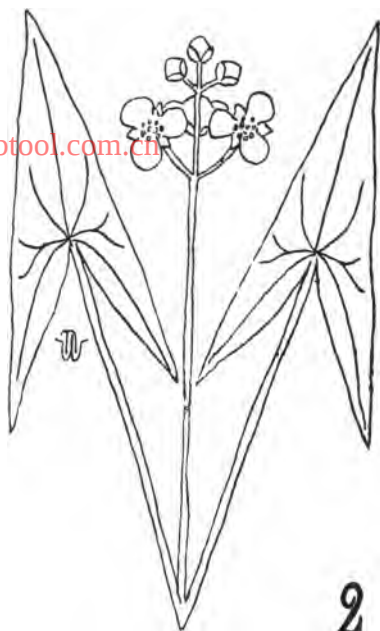
Jag hatar dem, ty deras stridssång söfver.
Ej dem; — en skara, som har mod
att tåga genom smuts och blod,
vår tid behöver.

II

Jag lärt mig sedan länge hata orden
och älska lifvet. Lutad tätt mot jorden
jag låg. Mitt väsen sög dess starka must.
Så sänkte ödet mörker kring vår kust,
och nu jag lärt att dubbelt hata orden.

Det folk, som skulle hedrat norden
och stormat, fylldt af stridens lust,
jag ser det fly. Det söker skydd — bak orden.

www.libtool.com.cn

2

www.libtool.com.cn

NYTT ÅR

Nytt år går in. Må de, som stälts i têtén,
i sträfvan oförskräckt och målmedveten
gå fram med mannakraft och nyfödt mod!
Må de, som under dygnets bördor digna,
det nya årets skickelser välsigna
och finna världen mera ljus och god!

Ny tid går in. Vi stå vid genombrottet.
Vi sett hur hvarje dag har rågat måttet
af kif och split och fanatism och hat.

Vi kunna icke längre låta skilja
oss åt i hopar utan mål och vilja
till stoft förtrampande vår framtids stat.
www.libtool.com.cn

Välan! Den grå arbetarmassan vaknar
och lifvets solsken i sitt armod saknar
och kväljs af kvalm i sina låga hus.
Dess flod går vred, och ingen dam den hindrar
i bygd, där genom vinterkvällen tindrar
från skolans lärosal en rad af ljus.

Må gamla kämpar slöa lansar svinga!
Vi vilja lyfta högt på sköld de ringa.
De skola segra med den starka tron.
Vi hafva nog af stolta ord och later.
Vår dunkla framtid kräfver bättre dater,
vårt sköna land en ädlare nation.

NÄR BÅTEN BYGDES

AF JUHANI AHO.*

Gamle, trygge Wäinämöinen,
Den evärdelige siarn
Skulle timra hop en farkost
Åt sin stora släkt till roddbåt
Åt Kalevas folk att trotsa
Sjön, när motvind blåste bistrast,—
Ville fälla ek till virke,
Taga skogens bästa stammar
Och dess älsta, största furor,
Hvilka alla vindar ruskat,
Hvilkas tågor hunnit blifva
Sega nog att aldrig brista.

* Festdikt vid sång- och musikfesten i Helsingfors sommaren 1900.

Men man huggit ek och fura,
Kalevas gamla veteraner
Uppå bärgets höga branter. —
Ingen ungskog växt i stället.
Wäinämöinen måste stiga
Ned till skogarna i dällden
För att söka gamla stammar,
Välja hvad till spant var dugligt.

Skogen växte tät i sänkan,
Skilda träslag om hvarandra,
Frodig gran i långa rader,
Björkar sida invid sida
Väl i lä för starka vindar,
Skyddade för dåligt väder
Och för by som öfverraskar —
Raka stammar, fina grenar,
Toppar ståtliga att skåda.

Men den gamle bidde tveksam,
Var ej hågad alls att välja
Trä, som stått i lä, till virke,
Hålla såsom kärnträd goda

Dem han ej försökt och pröfvat;
Yxan trängde in i stammen,
Gräftan dunkade mot barken,
Skulle icke virket röja,
Hvad det fans för fel därinne?
Virket röjer inga repor,
Inga hål och murkna ställen.
Alla stammar äro lika
Säkra och af lifskraft fyllda,
Lika ståtliga att åse
I sin granna barkdräkt klädda.

Klok var siarn Wäinämöinen,
Råden honom icke tröto,
När det gälde att bedöma,
Hvilken styrka träden ägde.
Moln han reste, vind han gjorde,
Svepte i ett väldigt skyfall
Hela vida ödemarken;
Knapt hann nordan blåsa, innan
Sommar susade från söder.
Västan pustade och genast
Tjöto byar ifrån öster.
Ödemarken mullrade
Doft mot trädens stön och jämmer.

Stormen blåste upp om kvällen,
Stillades i morgonväkten.
Wäinö gick att efterforska,
Hvad i skogen stormen tillgjort.
Stora granar hade stupat,
Vräkta kull på sida lågo
Ödemarkens bästa kärnträd,
Fallna voro folkets helga
Lunder, dit man offer frambar,
Och på hvilka alla litat. —
Brusten var en stam på midten,
Nära marken var en annan
Bräckt och lyftad upp med roten;
En var svag och rutten innerst,
Murken var en ann' på sidan
Och en tredje torr och barrlös.
Altihop orkanen krossat,
Stormen, denne sällsamt store,
Lyftat alt från rot och splittrat —
Skräp var det som lämnats orördt,
Obetydligt, utan värde:
Litet låg och marig tallskog,
Litet nödväxt granskog äfven.
Redan sörjde Wäinämöinen,
Klagade den store siarn:
„Hvar skall nu jag virke leta,

Hvar den stam som tarvas finna,
Då de stora hafva krossats,
Då de bästa träden fallit?“
www.libtool.com.cn

Ljöd med ens en låt i lunden,
Kvittrade en sparf på kvisten:
„Timra af nödväxta granar,
Bygg af skogens småträn,
De ha icke hål till mærg
Och icke murkna sidor.“

„Kunde dessa farkost blifva?
Kunde jag de ringa nyttja?“

Båten af de små han bygde,
Nödväxt gran han tog till virke,
Sökte foga, sökte jämka,
Passa hop och timra samman,
Hälde i hvar springa tjära,
Och göt beck på bottenens bräder, —
Långsamt fingo spanten bågform,
Ej i hast blef stäfven färdig,

Men dess starkare blef båten,
Mera noggrant hoparbetad,
Gjord som af en enda stam,
Timrad som af ek den framstod.

Wäinämöinen gaf åt folket
Bud att samlas för att viga
In hans farkost, och han sade,
Talade med ord som följa:

„Icke må du, folk, som växer
För de tider dem vi nalkas,
Skänka höga trån din tillit,
Vörda som ditt stöd de stammar,
Hvilka intet sällsamt hemsökt,
Inga hårda öden skakat.
Gå omkring dem, träd åt sidan,
Sky dem, undvik dem om möjligt,
Att de icke falla på dig
Eller störta dig på ryggen. —
— Vörda du de små och ringa,
Välj ibland de obemärkta,
Utaf dem må båten timras,

Bord och tullar sammanfogas. —
Ej jag hyllar de store,
Ej de mäktige jag smickrar,
För de vise jag dig varnar.“

TILL ELIAS LÖNNROTS MINNE

En gång i tiden detta folk sin bana
belyst af vårens rika solsken såg.
Det hörde vindarna till bragder mana
och plöjde segrande den blåa våg.

Då blefvo sagornas gestalter till.
För dikten fans en plats i mänskohjärtan.
När Wäinämöinen spelar, viker smärtan
och folket skapar lifvet som det vill.
Från Ilmarinens smedja släggans slag

bär bud om arbete som välstånd bringar,
och Lemminkäinen hjältesvärdet svingar,
hvars blanka stråle gör af natten dag,
och deras män stå alla redobogna
att rycka röfvad skatt ur Louhis klor.
För deras bragder blef vår forntid stor,
för deras trohet blef vårt folk „det trogna“.

De äro borta, och den man, som samlat
tillhopa deras spridda spår på heden,
på insjöns strand, på svarta vildmarkssveden,
som tolkat deras tankar, då de famlat
i Finlands framtid där de stakat leden,
han fins ej mer.

Nationen, som begår
på denna dag hans och sin forntids minne,
en annan vorden är på hundra år.
Den växlat öde och den växlat sinne.

Men folkets låga hydda står som förr
förkrumpt och grå af ödemarken ramad,
och folkets starka arm är ej förlamad.

Kanhända träder snart ur hyddans dörr
en man som denne, hvilken fosterjorden
gaf glöd, som icke släcks i lifvets köld,
en redbar man, en ädel son af Norden,
som lyfter högt vår forntids blanka sköld.

JUNINATT

Långt på de kvällslugna sjöarna
doftar kyttlandsröken,
lockande ropar göken
hela natten från öarna.
I alla gårdar vid borden
börjar man bröden bryta,
och tankarna vakna och orden
få fart vid puttrande gryta.

Och växlar man tankar om teger,
där rågen doftar och ryker,
och katschan, där braxstimmet stryker,
och grannens fångst och sin egen,
så skola dock alla tankar och ord

till sist förenade dröja
vid det land, hvars gröna och älskade jord
nu slumrar i rökens slöja.

* * *

Öfver de kvällslugna fjärdarna
lysa måsarnas vingar.
Röken stiger från härdarna
i blåa, sväfvande ringar.
På fjärdar och vikar och slingrande sund
ligga flötena och flarnen.
Man kastar de sista garnen
och stäfvar mot hemstrandens lund.

Och ljuder det dragspel på trappan i natt,
och den svenska folkvisan klingar,
och sätter jag nyponblom i min hatt
och min flicka på lindorna svingar,
skall jag dock genom tårar betrakta
det strandlösa haf, som min skötbåt bär,
det land, hvars älskade kust och skär
vårt öde bjöd oss att vakta.

FRAMTIDSDRÖM

Jag drömt om ett folk, som bröt sig en bana,
sen i sekler det vandrat andra i fjäten.

Jag drömt en dröm om en egen fana,
om en ungdom stormrörd och själfmedveten.

Jag prutat på drömmarna af.

Jag drömt om ett folk, som böjt sig,
men hvars ande i stillhet höjt sig
till framtidstankar och framtidskraf.

Nu strör jag den återblifna resten
i blåsten som svarta, frostbrända agnar.
Mitt folk vid pulpeten, vid plogen, vid lästen,

i arbetskärror, i guldsmidda vagnar,
hvarhålst jag dig möter, du är detsamma,
det svaga i gärning, det stora i orden,
du kan bärga din teg, men aldrig flamma
i lågande kärlek till fosterjorden!

Men jag drömmer: Kanhända i skumma kamrar,
när ingen det anar, föds ny din historia,
kanhända i natten med gnistrande hamrar
hon ändtligen smids, din framtids gloria.
Kanske när de tvehågsne tappade tömmen,
de lärde och milde, som skydde att styra,
hon växer till annat än klang från en lyra
den ljusa, den stolta, den härliga drömmen.

VÄRLDENS SKÖNASTE LAND

Jag lefde bland cypresser mellan bergen soligt
gröna
med tusen villors marmorhvita stänk,
och sorlet trängde drömsvagt upp från Botticellis
sköna
och vårliga stad till min bänk.
Men när jag såg den smälta bort i nattens blåa
vaka,
och kvällsoln tände Fiesole i brand,
då slöt jag mina ögon och jag drömde mig till-
baka
till världens skönaste land.

Jag steg till fjälls en sommardag med edelweiss
i hatten,
och djärfva sånger trängdes i min håg.
I eterns haf sam alpens topp som mås på ljus-
blått vatten,
och under mig drog hvita skyars tåg.
Men när ur mörkret stjärnorna likt hvita rosor
hängde,
och jag sträckte mot dem darrande min hand,
då flögo åter tankarna, som fjällens massor
stängde,
till världens skönaste land.

Och nu i nordens sommarljus ifrån den bruna
hällen
jag skådar holmarna med gran och björk,
och sund vid sund och fjärd vid fjärd som speg-
lar stå i kvällen,
och öfver fjärran ås blir skuggan mörk.
Men i min själ är kval och strid och bittert jag
mig frågar:
Hvi djärfves jag beträda denna strand,
där ödet skänkte mig det lif jag icke offra vågar
för världens skönaste land?

www.hljrock.com.cn

3

www.libtool.com.cn

FRÅN STEPPEN

Jag måste spränga ut och rida
främst i falangens spets — och dock
min flickas höstlöfsröda lock,
kring handen virad, tvingar mig att bida.

Jag måste spränga öfver blommors flock
på stepp,
där stigen slingrar,
där läpp mot läpp
vi stodo och jag satte ringarna på hennes smala
fingrar.

Min slanka flicka, jag ej dröja får!
En sista kyss på mjällhvit fot, hvars spår
yr bort med dammet, när jag rider!
Vid horisonten byar stå i brand
och dundret nalkas och vårt blomstertäckta land
skall skälfva under hundra skvadroners strider.

Mitt lif: På stepperna en storms snabb ridt!
Min död: En blix, en knall i blodsköljd slakt-
nings midt!
Mitt minne: Den sekund i sorg du dina ringbe-
prydda händer vrider!

ENEZIANSKT

I mandolinen slumra passionerna,
heta, som giriga flammor af eld.
Låt mig ånyo skälfva vid tonerna!
Stig i gondolen! Gardinen är fäld.
Djupt i kanalens svarta sköte
gungar de blodröda lyktornas rad.
Stund för vår kärleks hemliga möte!
Lågornas drömlif i nattens stad!

Hvad din kärlek är full af löften,
stark som din hand, hvilken bojorna bräckt,

mjuk som sidenets fall kring höften,
sugande het som siroccos fläkt!
Så länge dig skuggan och natten hölja,
skall jag dig dyrka, är du mig alt.
När hemåt vi glida på ljusnande bölja
är mitt flammande hjärta kallt.

SVEK

Ett segel försvann bak den blånande rand,
som drogs mellan himmel och haf,
och skuggan blef mörk kring ett torp och en
strand,
som den trolöse öfvergaf.

Ett segel stack upp ur en vinröd våg
en kväll vid korallöns kust.
Under vajande palmer sjömannen låg
och han sög deras dadlars must,

och han dref bland en naken och solbrun stam;
han fann i dess former sin lust,
under gnistrande natthimmel ljudlöst han sam
i kanoten vid svartblå kust.

Han redde sig hem och han äktade vif.
Så vindväxt slank som en palm
hon kom och lät binda sitt blommande lif
vid hans hård och hans lergolfs halm.

* * *

Men så grydde den dag, då världshafvets svall
vräkte bort hennes dröm, hennes skatt,
då han glömde sin strålande ö af korall
för en strand i en vårljus natt.

I språng hann hon ut på ett ref för att se,
hur ett skinande segel försvann.
Och måsskriet ljud som människors ve
kring en trolös och rolös man.

HÖGSOMMARNATT

Nu kommer ändtligt sommarn till vår ängd.
Vi vandra öfver mörka trädgårdsgångar,
där stark jasminens vällukt ångar,
och ut på ängen öfver blomstrens mängd.
Långt borta skälla hundarna i byn,
men fält och marker sofva.
Nu tänds den natt, som våra hjärtan lofva,
som ger åt lungan luft och glöd åt hyn.

I mina ådror sväller fältens must
och blomstrens safter jäsa i mitt hjärta,
som blottar all sin återhållna lust

och länge kväfda smärta.

Nu är ej känslan, som jag tyder, half.

Jag kunde timme efter timme skrida

i nattens dunkel vid din sida

inunder tysta björkars hvalf.

Men stigen slingrar ut på milsvid slätt,

där rågen lutar öfver gärdesgården.

Utöfver ängarna, som daggen vätt,

har natten spänt den röda bården.

För andra växa ax och strån till bröd

och gulna bort och skäras; —

till oss blott dofter bäras

från dunkla blomningstimmar under fästets glöd.

AFSKED

Nu far du lycklig bort. På nattskum fjärd sig
lagra
i ångarns fåra långa moln af rök.
Jag ser din hvita dräkt och mina drömmar lysa
åter fagra
som röda blommor på strandens lök.

Hvad är din nya lycka? Rök i ångarns fåra,
förgyld ett ögonblick af stormröd solnedgång.
Hvad äro dina drömmar nu mot våra
den dag vi båda gingo öfver strandens tång?

Och ut på udden sprungo vi med fötter bara.
Omkring oss stänkte hafvet grönt och salt.
Min älskade, hvar är du, svara:
hur gaf du allt och kunde glömma allt?

PÅ PLAGEN

Det sägs, att i storm på hafvet
går högst hvar nionde våg
och häxar den man, som girigt
ned i dess botten såg.

Hon sög ur de andra sitt mjuka,
rytmiskt lätta behag,
sitt dunkel ur världshafvets nätter,
sin kraft ur dess fraggiga dag.

* * *

Du kom som den nionde vågen
i systrars böljande tåg,
när i morgonens glada hvila
i solsken på plagen jag låg.

Den bris jag älskade blåste
i fladdret af din dräkt.
Den gröna glimten i ögat
var med mitt världshaf släkt.

Du kunde ha födts under båkens
gungande, pipande tak
vid ett haf, hvars vårar dåna
af isar, som brista i flak.

Din håg var den, som älskar
höstar, då skepp gå i kvaf.
Du var min stormiga längtans brud
från ett fjärran, stormigt haf.

Du gaf mig ditt unga hjärta,
du gaf mig din hvita hand.
Du sjönk som andra vågor
bland musslor på plagens sand.

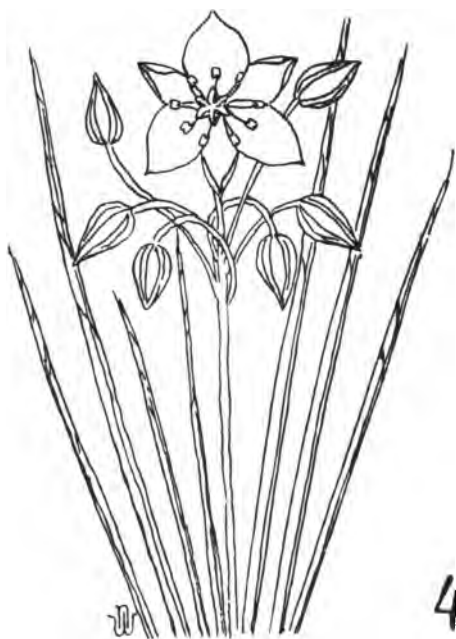
* * *

Men jag sitter om kvällarna gärna kvar
allena på min bänk.
Blott här och där ett dröjande par. —
I dunklet fyrarnas blänk. —

Nu sväfva dofter längs milsvid strand
från dess blekvioletta flora,
från löken, som blommar i stora
och röda korgar på vågvätt sand.

Och jag mins hvar du stod, och jag hör hur du
gick,
när det rislar i strandens råg.
Och jag väntar i nio somrar
på min andra nionde våg.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

EN SKÄRGÅRDSDIKT

Där milsvida skogen mot sundet sig klänger
längs branta och steniga stup,
där björkarnas rad öfver dyningen hänger
och speglas i blågröna djup,
och rödgula flaggor från bryggornas stänger
hälsa vår gungande slup,

där gå vi i land och där jaga vi gärna
ur sinnet alt hotfullt och tungt.
Vi dansa på lindan med skärgårdens tärna,

och löfvet är doftande ungt
och majnatten skymmer och slupens lanterna
står röd som en glödande punkt.
www.libtool.com.cn

Där hälsa vi dagen med skummande bålar
och höja i soln våra glas
och tömma de länge försummade skålar
för ungdom och stormtid och ras.
Och komma de lede för när våra bålar,
vi rida emot dem på böndernas fålar
och slå deras skallar i kras.

I MIN GUNGANDE BÅT

I min gungande båt
följer jag strändernas krökningar åt.
Häggarna prassla med svartblåa klasar,
hängbjörkens krona i hafsbrisen frasar,
rönnarna spegla sin röda stå.

I min gungande båt
glömmer jag tidernas jämmer och gråt,
lyssnar till hafssjön, som förstäfvén spolar,
ser hur en grynna i gloppet sig solar
skumstänkt och glänsande våt.

I min gungande båt
slapp du att tråla för brödet du åt,
från gryning till skymning i stugknuten väfva.
Säg, längtar du ej hissa segel och sväfva
bort på en glittrande stråt?

NÄR DET LUGNAR

När det lugnar öfver sundet,
och en ensam flicka hopar
till sitt röda torp på udden,
där en gök i granen ropar;

när det lugnar öfver sundet,
medan hennes höga stämma
sjunger sånger, som mig säga
att jag här, blott här, är hemma;

när det lugnar öfver sundet
och den ljusa natten tiger,
lyckans varma, sällan hörda,
lofsång ur mitt hjärta stiger.

FRÅN JURMO

I

Septembernatt

När mörkret rullar öfver hedens ljung
och rundt kring skäret refven brusa,
jag känner blodet till mitt hjärta rusa
och skräcken slår mig, som en brottsjö tung.

Här höjdes fordom hesa ångestskrik
från skepp, som villeldsflammar magiskt drogo,
och uddens tärnor glupska näbbar slogo
i plundrade, på klippan vräkta lik.

Här höjdes fordom ljufva, heta böner
om hjälp ur brotten till Guds helga moder,
som steg från stormskyn ned till jordens söner
och vred med smala händer skeppets roder.

Då glänste hennes bild på stäfvens höjd.
Nu göms den i en vrå af hedens kyrka.
Men jag, som glömt att bedja och att dyrka,
jag flyktar dit och står af andakt böjd.

Jag vet att de, som kring mig bäddats ner,
utskärets söner, som fått ro i sanden,
de kunde vittna om den smala handen,
som hjälpte, där ej mänskor hjälpa mer.

II

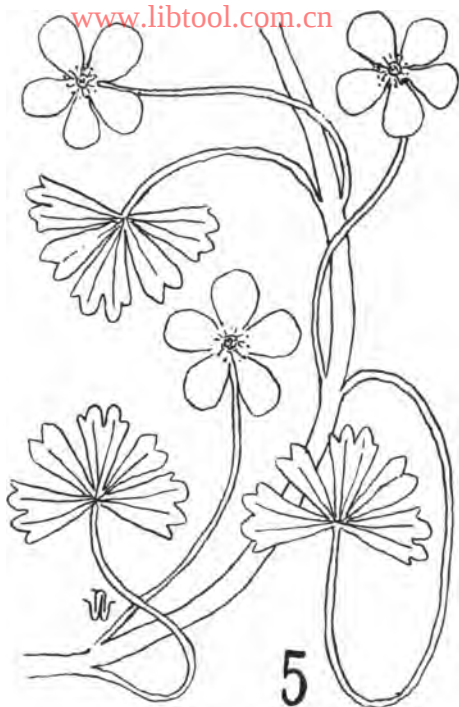
Söndagsmorgon

Kring altarskranket i brinnande bön
knäböja gamla och unga.
För brisen vagga tåtel och ljung
kring korsens ensliga klunga.
Öfver de bruna hedarna
lärksången klingar.
Strandbränningen bubblar och solen skiner
på måsarnas hvita vingar.

HAFSPOESIN

Vår kväll blir grå. Det är förbi
med lifvets doftande idyller,
och sången drunknar i det skri
af harm och hat, som hjärtat fyller.

Du haf, som ger åt vreden form,
vår vrede ej du tolka mäktar!
Dock må vi så de salta fläktar!
Vårt folk en dag skall skörda storm.

www.libtool.com.cn

EN VÅRNATTSDIKT

O kunde jag engång bli kvitt
mitt vårnattskalla sinne
och räkna jublande som mitt
ett enda solljust minne!
Om dagen tinar bäcken ren
och sorlar för de unga,
hvar knopp slår ut på björkens gren
och alla fåglar sjunga.

Men jag går kring i natt, som förr
jag gått i flydda vårar,
och utanför min käras dörr

jag mins hvart ord som sårar.
Jag mins — jag går vår gamla stig
uppå de frusna gräsen,
och nattens kyla blandar sig
med kylan i mitt väsen.

EN ANNAN VÅRDIKT

Och skyr jag vårn på landet
och flyr till vårn i staden
från skära hängbjörksbladen
till ljusgröna flor,
från gökserenaden
till stim på esplanaden
med fläkt af plym och fin parfym och tramp af
tunna skor;

då drar jag full min lunga
med stadens luft — och en sekund
kan lifvet jag besjunga.
Jag står på egen grund.

UR DAGBOKEN

En älskad kvinnas ljufva kärleksord
mitt hjärta värma under dagens möda
och dofta i mitt rum som hennes röda
och skära rosor på mitt arbetsbord.

En älskad kvinnas smekningar mig följa
som sus i parkens kronor, när jag går
längs gångar utan mål, och solen sår
sitt guld på lindans gräs och sundets bölja.

Och ord och smekningar och vackert prat
ha i mitt hjärta vuxit upp till sånger,
och dem har lian mäjat tusen gånger,
och lian är en älskad kvinnas hat.

MORGON

Öfver den varma bädden,
som du har lämnat nyss,
sväfvar ännu den fina
doften af din kyss.

Men i bukten den mjällhvita sanden
bär smala fötters spår,
och kring din barm sina spetsar
det gröna hafvet slår.

Det rullar mot udden och slungar
i solen en hög kaskad
som en strof i en kärleksvecka
sprudlande, frisk och glad.

LÅT DIN GODHET VARA!

Låt din godhet vara! Ej en stund
som en höstsols sken på gulnadt hänge.
Låt den värma hjärtats frusna grund,
låt den vara länge!

Låt din godhet vara! Blijf mig huld!
Ännu safven i mitt väsen strömmar,
ännu kan jag gälda dig min skuld
med min ungdoms tusen drömmar.

Ännu fladdrar vimpeln på min mast,
än står lyckans kust att vinna.
Låt din godhet hela allt som brast,
låt mig åter hoppas, åter brinna!

SÅNG TILL HASSELN

Intet snår mitt hjärta snår
som ett snår af hassel.
Skogens vättar springa där
med knatt och knyst och tassel.

Det tusen ömma ord mig lär,
och om du blir min hjärtanskär,
jag kysser där din mun så skär
som dikets röda jungfrubär
vid bladens mjuka prassel.

Och suset af vår hassel
skall följa mig en höstnatt, när
vi skiljas och waggonen bär
mig bort vid skenors rassel.

HÖSTMELODI

Jag älskade våren,
den sorlande, förr.
Det var i de åren
han slog på min dörr.

Det var i den tiden,
då videnas spön
stå röda i liden
mot kvällshimmel grön.

* * *

Jag älskar ej våren,
den sorlande, mer.
Ur rägnfyllda spåren
i byvägens ler
slår stänk öfver kärran,
och blåsten tar i.
Min vår är i fjärran!
Min vår är förbi!

I SKUGGAN

Tanken, som i sol sig höjde,
föll mot marken trött och slak,
inga drömmar längre dröjde
under nattomskuggadt tak.
Långt på månbelysta ängar
höjdes sång och knäptes strängar.
Men det rör ej den, som dröjer
under nattomskuggadt tak.

Skola allas lutor hängas
spruckna i en dammig knut?

Skall för alla grinden stängas,
allas ungdom ringas ut?
Par bland månbegjutna björkar
bida molnet som förmörkar.
Men det rör ej den, hvars ungdom
sedan länge ringdes ut.

HEMFÄRD

Ångaren bräcker den tunna
skorpan af is öfver senhöstdyster vik.
I dungen med färger förbrunna,
tecknad mot höstkvällshimlens rödgröna flik,
bidar mig villan — så mörk som min återfunna,
dödsstill ro vid min vårtids frusna vik.

Ej kan jag längre höra kända och kära
toner från dungar, vassar, fjärdar och haf.
Frostiga bryggor luta mot strändernas isar, som bära
fiskarens steg och trotsa hans järnskodda staf.
Stäfven slår spegeln i skärfvor, som klirra och skära
med knifhvassa ljud min lifsdröms fibrer af.

TOMMA DAGAR

Dagarna från mitt lif
falla som ax för liar,
när höstnyets hvassa knif
en frostnatt siar.

Jag känner dödens kyla
i dimmorna från lågländt jord,
i hvarje ord,
som söker tomheten skyla.

SNART KOMMA ÅREN —

Snart komma åren, då jag lär mig le
åt all den lycka jag förlorat,
och då jag börjar botten se
af sorgen, som min dikt förstorat.

De nalkas mig i dunklet, där jag går.
Jag flyr dem lika litet
som löfvet, från det gula trädet slitet
och drifvet i min kurs längs vägens frusna spår.

SÖNDAGSEFTERMIDDAG

Glädjens glimtar bli alt mera njugga.
Sprängdt är vännernas förbund.
Ensamheten flätar stund till stund.
Lifvet släcks i ensamhetens skugga.

Slag i klockor, slag, som aldrig sluta.
Slag af hofvar emot gatans sten.
Tystnad i mitt rum och mot min ruta
kvällens skymning och en löflös gren.

UPPGÖRELSE

När andra i ditt veka sinne hugga
de djupa sår, som blöda utan häjd,
då drag dig bort i skugga
och låt dem sola sig i bragdrik fäjd!

Låt binda dig af ingen!
När andras öden djupt förmörka ditt,
lär dig att tänka starkt och fritt
och se med egen syn på tingen!

Och låt dem snyfta på perrongen,
när du för alltid ilar bort från dem!
Se kvällens skymning tättna kring waggonen,
och skenans rassel blir den bästa sången
och ensamhetens tankar bli ditt enda hem!

December 1902.

IMPROVISATIONER

I

I Schwarzwald, Höchenschwand

De svala vidderna, där rågen står
i skylar såsom hemma,
dit intet ljud från dalens vägar når
att kvällens ro förstämma!

Ren faller skuggan sned från åkerns kors,
och bärgens räcka blånar,
och högre jämt en enslig fors
i-barrskogsdjupet dånar.

II

På Alpen

Om min tomma dag jag läte
svinna hän på alpens bete
lyssnande till hjordens skälla
eller herdegossens lur,
skulle mina rytmer välla
såsom bäckar, hvilka kvälla
gröna fram ur gletscherns källa,
i en sval och rik natur.

TVÅ BLOMSTERDIKTER

Vattenranunkel

Den skönaste blomman är mjällhvit ranunkel,
som spirar ur parksundets djupgröna dunkel
och lyser på vågen, när natten är när.
Hon suger ur mörkret sin kraft till att lefva,
men hvit och förförisk jag ser henne sväfva
som på drömhafvets dyning den mö jag har kär.

Lysing och valeriana

Från skötbåtens gungande, glittrande bana
af strändernas lysing och valeriana
ett färgfagert minne för vintern jag bär.
Ty lysingen lyser som kvinnors varma blickar,
och valerianan i hafsbrisen skickar
den finaste doften från hembygdens skär.

EPILOG

Mitt strängaspel är sprucket.
Ett nytt står ej att fås.
Och hör du än en skroflig sång
om skär och haf och mås,
så är det toner från en värld,
en diktvärld, som förgås.

Ty rytmens ande brusar blott
i bröst, som häfves fritt,
och rimmets stänk mot solen
är sjö i grönt och hvitt,
men kamp i grå och iskall mist
är ödet, som vardt mitt.

En kamp med fiender bakom
och fiender framför,
med hopens „men“ och hopens „om“
till det som hopen bör,
en kamp i dy som kväfver, men
dit tidens fana för.

Mitt strängaspel som skärets ronn
var alla vindar kårt, men mest
den strykande och stänkande och sjungande sydväst.
Det ljud till melodi från sjön
den gång det ljud som bäst.

Mitt strängaspel är sprucket.
Ett nytt står ej att fås.
Jag lämnar mina sånger
om skär och haf och mås
uti mitt öde sommarbo
och stänger dörrens lås.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

